

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - številka 74.

Štev. 4.

V Ljubljani, v petek 7. januarija 1898.

Letnik XXVI

Na nitki.

Ministerski predsednik še vedno poskuša svojo srečo, najti ključ, po katerem približati zastopnike češkega in nemškega naroda na Češkem ter tako ugledati pot za zopetno parlamentarno delovanje. Ni šala, piše »Politik«, tako delo, kakor je je prevzel v kritičnih trenutkih baron Gautsch. Sicer ima Gautsch zmožnost za take poskuse, skušenj v politiki ima dovolj in diplomatične nadarjenosti mu tudi nikdo ne odreka. Gautsch položaj dobro pozna. Zato poskuša ugodno razvozljati češko vprašanje in sicer je mora rešiti tako, da pri tem ne trpi ni državna korist ni veljava vlade, da se pri tem ne žalijo čutila češkega naroda, ter da se vkljub vsemu temu vendar ugotovi željam voditeljev nemškega naroda.

Stvar je, kakor iz tega razvidno, res kočljiva, ter zahteva mnogo duhovitosti, spretnosti, takta in vzlasti potrpežljivosti. Ali se to sedanjemu ministerskemu predsedniku posreči, vprašanje je veliko. Od tega namreč ni le odvisen obstoj kaknega ministerstva, ali večine, marveč obstoj vseh podlag sedanjega javnega življenja v Avstriji.

Mi Čehi, pravi »Politik«, pač nimamo nobene vzroke ogrevati se za obstanek institucije, ki je bila proti nam ustanovljena in ki nas tudi še dandanes ovira v našem političnem razvijanju in narodnem napredovanju. Vendar Čehi ne držijo, kakor bi bili opravičeni, rok križem, marveč pri vsaki priliki kažejo, da jim je res le za stvar.

Nasproti pa dejanja kažejo, da Nemcem ni za stvar, marveč da je vsa njih sedanja ogorčenost le agitacija.

To spričujeta zopet dogodki iz zadnjih dni. Poslanec dr. Herold je 3. t. mes. na shodu pred svojimi volilci poudarjal, da češkemu narodu pri

tem sporu ni za trmo in za okostneli doktrinarizem, marveč za dejansko pravo, zato da Čehom tudi ni na obliki, v kateri si je pridobé, zato jim tudi vladne jezikovne naredbe niso kak noli me tangere; vendar se pa ne sme dotakniti nerazdeljivosti kraljestva češkega in narodna jednakopravnost obeh v njem živečih narodov.

Takega stvarnega naziranja pa pogrešamo na nemški strani; tu namreč vodstva nimajo v rokah razumni, treznomisleči možje, ampak najstrastnejši radikalni kolovodje Wolf, Schönerer in drugovi, o katerih celo Drumondova »Libre Parole« pravi: »Les Wolfs et les Schönerer ne sont rien autre chose, que des agents provocateurs à la solde de Berlin.« Tem ni za obstoj, marveč za razpad države. Zato pa tudi porabijo vsako priliko, da zabranijo zблиžanje sovražnih se narodnostij. Tako so tudi sedaj zakrivali ti radikalni kričači, da se posvetovanj z Gautschem niso smeli udeležiti zastopniki nemško-nacionalne stranke, s tem pa so ti razgovori Nemcev z ministerskim predsednikom izgubili vsako važnost, ker nemško-liberalni kolovodje ne smejo ničesar ukreniti, ako jim za to Schönerer ni dal svojega klativiteškega »placeta«.

Uprav radi tega so po našem mnenju žalibog Gautschevi poskusi za spravo prazni, ker za to pri Nemcih ni najmanjše dobre volje. Slovenci moramo to iskreno obžalovati, ker v razmerah, ki vsled tega utegnejo nastati, trpeti bodo največ morali majhni narodi ter se jim bo odvzela še jedina drobtina parlamentarne obrambe. Zato pa sedaj vzlasti nam Slovencem velja, da se smemo le sami na-se zanašati, da dosežemo le to, kar premoremo s svojo lastno močjo. Moč naša pa je odvisna od tega, da združimo vse svoje sile v skupno obrambo in varstvo svojih pravic.

Politične tožbe na Hrvaškem.

(Konec.)

Tožil je »Obzor« pa tudi rabin iz Siska. »Obzor« je prinesel po »Banovcu« vest, da so hoteli židje v Sisku pri neki zabavi krstiti mačka v hiši samega rabina. Govorilo se je o tem dogodku po vsem Sisku, a nekaj mora biti na stvari resničnega, kar se je dokazalo tudi pri sodnijski razpravi. Ali židje so predrzni ter si ne dadó nič oponašati od kristijanov, saj so v novejšem času znamenit faktor na Hrvaškem, važna podpora današnjega zistema. Proti njim se ne sme niti govoriti niti pisati, brani jih današnji sistem, a ker to vedó, so čem dalje bolj predrzni. »Obzor« je tedaj po njih mnenju krivo storil, ker je pisal o omenjenem dogodku, zato je pred sodnijo z njim, ali še le zdaj, ker ni več porote. Zadnji tožnik je bil neki zdravnik, o katerem je donesel »Obzor« obširen dopis, da ni vršil svoje dolžnosti v nekem slučaju. Ali pri razpravi se je dokazalo, da je zdravnik odšel precej k bolniku, ko so ga zvali, je li pa njegovo daljše ravnanje bilo korektno ali ne, kako je namreč zdravil, to je njegova stvar. V tem slučaju poročevalec »Obzorov« ni bil oprezen in vrednik bi bil gotovo vzel popravek, da mu ga je poslal zdravnik. Ali na Hrvaškem odločuje politika v vsem, pa tudi v takih vprašanjih, in zdravnik je rajše tožil, tem rajše, ker je imel še toliko drugih pomagačev.

Razven Pasarića pa je tožil dr. Spevec tudi vrednika »Katoliškega Lista« Stefana Korenića, ker ga je le ta hudo prijel radi njegovih izjav o krščanstvu, katero mu je popolnoma neliberalno. Vrednik Korenić je pri razpravi dvakrat govoril. Njegova obramba je bila tako izvrstna in tako duhovita, da ni mogel na-njo tožnik skoraj nič odgovoriti. Pač čuden slučaj! Vseučilišni profe-

LISTEK.

† Župnik Kneipp.

(Dalje.)

XII.

»Meine Wasserkur« (Moje zdravljenje z vodo) ni bila prva knjiga Kneippova. Marveč prvi plovci njegovega peresa segajo daleč nazaj. Poskušal se je tedaj na gospodarskem polju in spisal tedaj te le knjige: »Fritz, der fleissige Landwirth; Fritz, der fleissige Futterbauer; Fritz, der eifrige Bienenzüchter; Bienenbuch«. Te knjige so ga sicer seznanile s precejšnjim številom kmetovalcev, a niso mu pripomogle do svetovne slave, kakor poznejše, dasi štejejo tudi te po štiri ali pet natisov. Že to je bilo dovolj, kajti 80 odst. vseh slovstvenih proizvodov mora se zadovoljiti z jednim natisom. In koliko natisov da so doživle njegove poznejše knjige, videli bomo takoj.

Ko bomo omenjali Kneippovo pisateljsko delovanje, naj dragi čitatelj nikar ne pričakuje, da bi mu govorili o slogu in o izpeljavi in ne vem še o čem; nikakor ne. Komur je na tem, da se podučí o Kneippovem zdravljenju, bral bo te knjige. Za kratek čas pa niso. Vendar pa naj

omenim toliko, da je njegova beseda prepričevalna, priprosta, jedrnata, dokazovanje lahko umljivo in prepleteno z mnogimi izgledi iz Kneippovega zdravljenja.

O postanku prve knjige »Meine Wasserkur«, slišali smo že na drugem mestu. Izšla je meseca oktobra 1886. V osmih mesecih pošel je prvi natis in treba je bilo družega. Tudi ta pošel je kmalu in oktobra 1887 izšla je knjiga tretjič. L. 1888 četrtič in petič. Leto 1889 prineslo je 6.—12. natis, l. 1890 13.—25., l. 1891 26.—35., l. 1892 36.—42., l. 1893 43.—49., l. 1894 50.—55. in od l. 1894 do danes izšel je 56.—63. natis! Dne 11. junija l. l., torej malo dni pred smrtjo, izročil je založnik prelato Kneippu prvi dogotovljeni izvod 63. natisa. Bolniku je to zelo dopadlo, dejal je: »Moji dnevi so šteti, ne bom več dolgo živel; pa te moje knjige živele bodo vedno«. Razširjena je ta knjiga v blizu 400.000 izvodih med nemškim ljudstvom. V kolikih pa še le v predstavah! Prestavljena je namreč v francoski, angleški, ruski, poljski, danski, češki, švedski, holandski, španski, portugalski, rusinski, ogerski, italijanski jezik; toraj v 13 jezikih govori Kneipp še vedno vsem narodom. Tudi nam Slovencem predala in Mohorjeva družba po tej knjigi prire-

jeno knjigo: »Domači zdravnik, po naukih gosp. župnika Kneippa spisal V. Podgorca«.

L. 1889 poslal je Kneipp drugo knjigo v svet, ki je imela dopolniti prvo. Naslov ji je: »So sollt ihr leben (Tako živite)«. V tej knjigi uči, kako naj živimo, da nam sploh ali vsaj mnogo ne bo treba rabiti prve knjige. V 7½ letih izšla je 24 krat in je prestavljena v 9 tujih jezikov. Sama francoska prestava doživela je že sedem natisov.

L. 1890 izšla je četrta Kneippova knjiga: »Kinderpflege in gesunden und kranken Tagen (Skrb za otroke v zdravju in bolezni)«. Te knjige štejejo do danes 12 natisov. Pred vsem namenjena je starišem.

Dne 17. maja 1891 prišla na svetlo peta knjiga izpod Kneippovega peresa: »Rathgeber für Gesunde und Kranke (Svetovalec zdravim in bolnim)«. Namenjena je ljudstvu prav posebej in da bi bila tem cenejša, tiskali so takoj pri prvem natisu 40.000 izvodov. Naslov sam pové, kako je razdeljena in kaj obravnava. Dodana ji je še domača lekarna.

Do l. 1894 sicer Kneipp ni izdal nobene knjige, vendar pa je prav pridno sukal pero ter pisal zdaj kak predgovor novemu natisu katere

sor premagan po priprostem duhovniku pred sodnijo, katera bi morala sama zvati tega tožnika na zatožno klop, kakor se je dobro izjavil vrednik kajti kdor taji na javnem mestu božanstvo Kristusovo, ta spodkopuje po državi priznano vero. Morda dr. Spevec sam ni slutil, na kako temeljito naobražene in za svojo stvar oduševljene protivnike bo zadel na teh razpravah. Kar je iskal, to je našel, kajti vsak pošten človek, ki bode bral te govore, bo lahko razsodil, kdo je kriv in kdo ima prav. Oba obtožena vrednika sta pa tudi dokazala, da ni paragraf vse in da se ž njim ne da vse doseči, nego da je duh, ki vse oživljuje, a v tem slučaju duh verski in duh narodni, proti kateremu se je urotilo mažaronstvo, ali če Bog da brezvspešno, če tudi je sodnija ostro sodila ter oba vrednika obsodila. Vrednik »Obzora«, Pasarič, je obsojen na štiri mesece temnice, a vrednik »Kat. Lista«, Korenić, pa na jeden mesec temnice ali pa na 150 gld. Razven tega je obsojen tudi župnik Ilijašević na tri mesece zavora ali pa na 15 gld., ker je pisal dopis proti železniškim činovnikom, a sodelavec pri »Obzoru«, Blažeković, radi Gavranica na tri dni zavora. Vrh tega zgubi »Obzor« še 300 gld. kavcije, a tudi vse sodnijske stroške morajo plačati obsojeni. Oba vrednika bosta vložila proti obsodbi priziv. To je prva velika politična obsodba, odkar je porota odstranjena. Sovražniki slobode so dosegli to, da bode vrednik »Obzora«, Pasarič, ki je bil poslanec za kotar pisarovinski, pri prihodnji volitvi iztisnjen, ker bodo gledali, da bode takrat zaprt, ko bode volitev razpisana. Današnji zistem gre za tem, da odstrani s političnega polja po mogočnosti vsakega protivnika, ne glede pri tem na sredstva. Nadejamo se, da jim kmalu zmanjka vseh sredstev v take svrhe.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. januarja.

Češki deželni zbor. Prihodnji ponedeljek se toraj poleg drugih otvori tudi češki deželni zbor, na katerega zasedanje se vlada in razni drugi faktorji ozirajo z najboljšimi upi. Vendar pa kale te upe nekoliko razna glasila pristnih Germanov, ki pozivljajo nemške deželne poslance, naj se nikar ne vdeležujejo deželno-zborskega zasedanja, ker nimajo v deželnem zastopu prav ničesar iskati. »Tu ne razumejo jezika, katerega se večina izključno poslužuje, prodani, izdani in ponižani so tam in v vedni nevarnosti pred češkimi napadi. S svojo izjavo, da ne morajo nič več se vdeleževati deželnozbornskega zasedanja v Pragi, bi storili nov korak v dosego razdelitve češke zemlje v dva dela, kar mora biti nemškim zastopnikom vedno pred očmi. Proč od Prage, proč od deželnega zbora, k narodu in mej narod bodi vedno njihovo geslo.« — No, ta opomin menda ni preresen, in se bodo nemški poslanci v kljub temu vdeležili prve seje polnoštevilno. Sicer bi pa prav nič ne škodilo, ako se odtegnejo dež. zastopu posebno za slučaj, ako nočejo ničesar slišati o kaki spravi.

svojih knjig, zdaj zopet sestavke za list ali pa za koledar, ki nosi njegovo ime (»Kneipp-Blätter«, »Kalender«). Čim bolj se je Kneipp staral in čim bolj se mu je množilo delo, toliko bolj mu je rasla proizvodna moč. L. 1894 zastavil je pero zopet k večjemu delu, ki obsega 350 strani in nosi naslov: »Mein Testament (Moja oporoka.)« Izšla je že v 12 natisih. Ta knjiga spopolnuje vse prve in je velike vrednosti zlasti radi fotografskih podob, ki nam marsikaj pojasnujejo in razlagajo. Prestavljena je v 12 jezikov.

L. 1896 pa je izšla zadnja Kneippova knjiga: »Codiziel zu meinem Testamente« (Dostavek k moji oporoki.) Obravnava bolj splošne stvari iz njegovega zdravljenja z vodo; kar ni mogel ali ni hotel drugod povedati, zbral je tu. V 7 mesecih morali so jo štirikrat iznova natisniti. Prestavljena je v 7 jezikov.

To so Kneippovega peresa dela. Zaradi popolnosti omenimo še nekaj. Njegov zasebni tajnik duhovnik Gruber zbral je po stenografskih zapisih Kneippova predavanja l. 1892 in jih izdal v prvem zvezku. Naslov jim je: »Oefentliche Vorträge (Očitna predavanja.)« Drugi zvezek istega dela obsega predavanja l. 1894, tretji pa, ki ga

Jagič in Mommsen. Bilo je takoj po padu bivšega ministerskega predsednika grofa Badenija, ko je neprijetno iznenadil vse slovanske kroge glas nemškega učenjaka in svetnika Mommsena v Nemčiji o avstrijskih razmerah, posebno še o češko-nemškem vprašanju. Pismo, katero je bilo naslovljeno na avstrijske Nemce, je objavil Mommsen v »Deutsche Revue« in dunajski židinj »N. Fr. Presse«. Epistola ta je bila skrajno strupena in žaleča za vse avstrijske Slovane. Predbaciva se Slovanom v prvi vrsti po znanem germanškem receptu, da so s svojimi pretiranimi zahtevami povzročili sedanjo krizo v Avstriji, ter dokazuje, da je Avstrija bila vedno nemška in mora tudi taka ostati. Zanikava se sploh vse, kar imenujejo Slovani svoje, in trdi, da se morajo vsi avstrijski narodi zahvaliti za svojo izomiko le nemški kulturi. Konečno zatrjuje veliki »prijatelj« Slovanov, da je bodočnost Avstrije nemška. — Na to pismo, polno žaljenj in neopravičenih napadov na avstrijske Slovane, je pričetkom novembra l. l. prav dobro odgovoril profesor na dunajskem vseučilišču dvorni svetnik dr. Jagič in prisilil s svojimi argumenti nasprotnika Mommsena, da je vsaj neposredno priznal svojo zmoto. Pismo dr. Jagiča je precej obširno in je toraj tu ne moremo podati v celoti, kakor je objavljajo poleg zgoraj omenjenih tudi drugi, posebno slovanski listi. Profesor Jagič se ozira najpreje na zadnje parlamentarne dogodke, izražajoč željo, da bi prišel državni voz zopet v pravi, a ne stari tir, takoj za tem pa naglašja, da so Mommsenovi nazori o nalogah in namenih Avstrije goli anahronizem. Dokazuje mu, da ima Avstrija lepo, slavno prihodnost pred seboj, toda ne kot centralizovana, jednotno-nemška, marveč poliglota država, sestavljena iz različnih, narodno zavednih, v kulturi jednako naprej hrepenečih narodov, kateri ne zatirajo drug drugega, ampak se s spravljivostjo podpirajo mej seboj. V tem smislu se deluje tudi sedaj in naj se imenuje to delo tudi — ironija. — Nato preide vseučilišni profesor dr. Jagič na nemško kulturo, o kateri pravi, da je Slovani nikakor ne bodo zametavali tudi v bodoče, toda največja zlobnost in znak popolnega nepoznanja dejanskih razmer pa je, ako se Slovani, posebno pa Čehi navzlic svojemu čudovitemu napredku na vseh poljih istovetijo z barbari. Gledé jezikovnih naredeb, o katerih trdi Mommsen, da so se uvedle in se uporabljajo le kot bojno sredstvo proti Nemcem, piše Jagič nastopno: Jaz smatram sicer obliko, v kateri so se izdale jezikovne naredbi, za nekoliko ponesrečeno, toda njih duh, po katerem naj imajo Čehi v kraljevinah češke krone ravno iste pravice in dolžnosti, kakor Nemci, naj bodo ravnopravni tudi v jezikovnem oziru, ta duh je pravi, popolno pravičen in pride do veljave prej ali slej. Samo po sebi je umljivo in o tem pač ni treba govoriti, da bo nemškemu jeziku odprto še vedno široko polje in bo ostal v Avstriji večjega pomena, kakor drugi jeziki. S to mislijo se morajo sprijazniti vsi krogi in priznati, da sta oba na Češkem živeča naroda drug na drugega navezana. Kdor to taji, se laže samemu sebi in drugim. Po teh besedah dokazuje

je izdal sedanji Kneippov naslednik in bivši njegov tajnik prijor usmiljenih bratov Bonifacij Reile, predavanja l. 1890/91. Četrti zvezek, ki je naznanjen, obsegal bode predavanja od l. 1894 naprej. Založnik Kneippovih del izdal je tudi atlas s podobami vseh rastlin, ki se v Kneippovih knjigah omenjajo kot zdravilne. Počenši z l. 1891 izdajal je Kneipp koledar, ki je nosil njegovo ime. — Vsako leto šlo je povprečno 40.000 izvodov tega koledarja v svet.

Ako pomislimo, da je začel prelat Kneipp na stara leta pisateljati, moramo se pač čuditi njegovi neumorni delavnosti. Kot duhovnik imel je obilo dela; tega se ni hotel znebiti, ker je bil pred vsem duhovnik. Novih težav povzročalo mu je zdravljenje, stalo ga je silno veliko časa. In pri vsem tem dobil je še čas za pisateljstvo! Da bo blede smrt moža, čegar duh in telo sta bila tako vstrajna in odporna proti vsakemu pritisku, tako nenadoma pobrala, pač ni nikdo mislil. Marsikdo je še lani trdil, da bo učakal najmanj 90 let. A Bog je sklenil drugače. Predno pa govorimo o njegovi smrti in bolezni, ozrimo se še nekoliko na njegov vpliv na obrt in trgovstvo.

(Dalje sledi.)

Jagič svojemu nasprotniku, da je o vsem poučen le jednostransko ter da sila preveč pretirava. Dokazuje mu, da bi bile jezikovne naredbi, ako bi se bile uvedle nekoliko spretneje, koristile več Nemcem nego Čehom, ker bi bila potem prvimi odprta pot do vseh stopinj tudi v češkem ozemlju, katera je za njé sedaj zaprta. Omenjajoč, da je Mommsenovo pismo do skrajnosti razžalilo vse Slovane, končuje Jagič svoje pismo z nastopnimi besedami: Divji prizori, kateri so se dosedaj dogajali, obrodé gotovo dober sad. Dokazalo se bo, da v Avstriji ni možno vladati ne proti Nemcem, pa tudi ne proti Slovanom. Kar se tiče Slovanov, mi dovolite kot poznavatelju slovanskih razmer in značaja, da vam povem, da so Slovani v svoji pasivnosti zmožni čudovito mnogo storiti, da jim tudi hipni nevspehi ne vzemo poguma in da mirnim srcem lahko čakajo boljših časov, ki gotovo ne izostanejo. — Na to odločno, vendar pa dostojno in rahločutno pismo je odgovoril Mommsen takoj ter priznal svojo krivico, ki jo je storil avstrijskim Slovanom. To je gotovo najboljši zadoštilo profesorju Jagiču za njegov odločen nastop, s katerim se je tako vneto postavil v bran za čast in pravice avstrijskih Slovanov in za kateri mu bode gotovo hvaležno vsako slovansko čuteče srce. —

Ugronova frakcija na Ogerskem je izgubila z včerajšnjim dnem svojega načelnika in voditelja. Nekdanji državni poslanec in dosedanji voditelj svoje stranke, Gabrijel Ugron, je sporočil državnemu posl. Barti, da se je odločil definitivno in popolno ostaviti politično življenje in živeti popolno le sebi in svoji rodbini. Do tega odločnega koraka ga je dovedla, kakor pravi, žalostna resnica, da je ogersko ljudstvo moralno pokvarjeno in da nima več potrebne zmožnosti, s katero bi si moglo priboriti neodvisnost konstitucionalnim potom. Vsled tega koraka se izvrše baje v neodvisni stranki marsikateri izpremembe. Ugronova trditev, da vlada na Ogerskem velika pokvarjenost, je popolnoma resnična, toda le s to pripombo, da prevladuje pokvarjenost v prvi vrsti in največji meri ravno v višjih krogih in pa da je razumeti pokvarjenost v vsem drugem smislu, kakor pa je meni bivši načelnik Ugronove frakcije. Naj se odpravi to zlo v višjih krogih, obrnilo se bode takoj povsodi na bolje, kajti večina ljudstva še ni do cela pokvarjena.

Kdo bo guverner na Kreti? To vprašanje je sedaj še ravno tako malo rešeno kakor recimo pred jednim letom. Dosedaj je imel seveda največ nade črnogorski vojvoda Petrovič, dokler mu ni knez Nikolaj namignil, da mu ni ljuba njegova kandidatura, ker se kot vladar balkanske države ne vpleta rad v zadeve, ki so v precej tesni zvezi z Grško. Takoj, ko je zagledala ta vest beli dan, je pa že prišla na svetlo druga vest, da namreč prevzame mesto bodočega guvernerja na Kreti grški princ Jurij. Grški listi molče sedaj o tej zadevi, oficijelni pa izjavljajo, da jim o tem še ni ničesar znano. Po našem mnenju ne bo iz te moke nič kruha, kajti prav neverjetno je, da bi hotel kraljevi princ postati vazal sultanov, s katerim se je Grška nedavno še tako odločno bojevala. S tem imenom se je najbrže le pomnožilo dosedanje število kandidatov za krečanskega guvernerja.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. januarja.

(Deželno komisijo za pariško svetovno razstavo) imenovalo je trgovsko ministerstvo. Predsednik je deželni predsednik baron Hein, podpredsednik deželni glavar Oton Detela. Meji ostalimi devet in trideset člani komisije je k sreči tudi (!) deset Slovencev.

(Voditelj v bogoslovnih vedah.) Ko se je mariborska duhovščina povodom novega leta poklonila mil. knezoškofu dr. M. Napotniku, so mej drugim mil. gosp. knez in škof naznanili, da začne v kratkem izhajati slovenski bogoslovni list: Voditelj v bogoslovnih vedah.

(Slovenska kršč. socijalna del. zveza v Ljubljani) je poslala sv. Očetu Leonu XIII. tole pismo: »Sveti Oče! Vedno živo pomneč velikih dobrot, ki jih je Vaša Svetost skazala v dobi Svojega vladanja vsej človeški družbi s prekrasnimi okrožnicami, zlasti z ono o delavskem vprašanju, pomneč dalje skrb in ljubezen, s katero je Vaša Sve-

tost vedno objemala slovanske narode, ki se je o njih že opetovano izrekla, da so za velika dela odločeni od Boga, izraža »Slovenska krščansko-socijalna delavska zveza« v Ljubljani o veselem dnevu biserne maše Vaši Svetosti svojo otroško ljubezen, udanost in pokorščino ter prosi Boga, da bi še dolgo ohranil Vašo Svetost katoliški cerkvi, pa da bi se izpolnile vse goreče želje Vaše Svetosti i gledé preosnove človeške družbe i gledé združenja vseh slovanskih rodov pod enim Pastirjem v enem hlevu, ki je katoliška cerkev. Da pa bo »Zveza« mogla uspešno delovati po visokih namenih Vaše Svetosti, prosi najponižneje apostolskega blagoslova za vse društvenike. Za odbor: Karol Polak, predsednik; Ivan Štefè, tajnik.

(Osebnosti.) Exzellenca baron Hein vrnil se je včeraj z brzovlakom z Dunaja v Ljubljano. — Njega Veličanstvo dovolilo je gosp. Eugenu Guttman-u, postaje načelniku južnega kolodvora v Ljubljani, da sme nositi vitežki križec papeževga reda sv. Silvestra in vitežki križec kraljevega reda krone Italije. — Pravni praktikant pri ljubljanskem sodišču g. Milan Hribar imenovan je avskultantom.

(Slovensko gledališče.) Včerajšnja predstava »Debore« ni bila tako dobro obiskana, kakor bi bilo v interesu gledališča želeči; igralci so se do malega potrudili, svojim vlogam kos biti. Zlasti gospica Terševa je Deboro jako prepričevalno in živo igrala, mej tem ko je bil Jožef gosp. Danilo začetkoma preveč teatraličen, na koncu se nam je bolj dopadel. Tudi gospica Slavčeva in gospod Verovšek sta kot vedno jako dobro igrala. Zbrano občinstvo je prve vloge z burnim ploskanjem, gg. Teršovo, Danila, Slavčeva in Verovška z živokliki odlikovalo. Gospod Ineman bil je vkljub mali vlogi tako v maski kot v igri dovršen. Želeči bi bilo, da se kaj novega spravi na oder, ker po operah razvajeno občinstvo ne čišla posebno starih iger.

(Iz Borovnice) se nam poroča, da se je bolezni g. župniku Jan. Oblaku precej shujšala. Priporoča se v molitev.

(Duh. spremembe v lavant. škofiji.) Gosp. Jož. Tombah, nadžupnik in dekan v Rogatcu, je dobil župnijo sv. Petra pod Sv. gorami. — G. kaplan Alojzij Cizerlj je postal provizor pri Sv. Jakobu v Slov. gor. in g. Mart. Lah provizor pri sv. Emi. — G. Jož. Roštohar, župnik v Zdolah, je vsled bolehnosti stopil v začasni pokoj, to župnijo začasno oskrbuje g. Henr. Verk, dekan na Vidmu. — Župnija sv. Jakoba je razpisana do dne 12. februarja.

(Z Vrhnike.) Tukajšno kat. društvo rokodelskih pomočnikov napravilo je v kratkem času dve prav zanimivi veselici. Prva se je vršila na Miklavžev večer, druga dne 2. januarja. Obe ste bili mnogobrojno obiskani, osobito pa je zadnja privabila toliko občinstva, da je bila društvena dvorana premajhna. Vse točke so se prav povoljno in v veliko zadovoljnost obiskalcev izvršile. Posebno mnogo smeha izvalil je spretno igran komičen prizor: Jabolčna potica. Veliko začudenje pa je povzročila prekrasna živa slika: Jaslice. Občinstvo, ki dozdaj še ni imelo priložnosti gledati takih živih slik, je vse presenečeno burno ploskalo angelom in pastirjem. Presrečna hvala vsem, ki so se toliko trudili za dober uspeh veselice. Splošno pa opazamo, da se društvo zelo živahno giblje, odkar ima svoj novi dom. Posebno pa še moramo omenjati zelo pohvalno požrtvovalne Vrhnice, ki se nikdar, posebno pa ob veselicah ne ustrašijo niti truda niti izdatkov, da se le društveno življenje vedno bolj okrepuje. Slava jim. Na Silvestrov večer bil je društveni dom na slavo biserne maše sv. Očeta krasno razsvitljen, za kar ima največjo zaslugo naš neumorni društveni podpiratelj g. Fran Tršar. Bog ga nam še mnoga leta ohrani. Društvu pa želimo v novem letu krepkega naraščanja in vsestranskega napredka.

(V grajski fari) na Bledu je bilo leta 1897 rojenih 101, umrlo jih je 70; poročenih je bilo 24 parov. — Blejsko jezero, s katerega je vsled deževnega in južnega vremena led skoro popolnoma izginil, je jelo zopet zamrzovati.

(V Kanalu.) soška dolina, je umrl č. gospod Janez Makarovič, duhovnik, v nežnej duhovniški dobi, po dolgej, zelo mučnej bolezni dne 4. januarja 1898. Blagi pokojnik se je rodil 1. novembra 1868. Posvečen je bil v mašnika 31. ju-

lija 1892. Ob preranem grobu plaka spoštovana rodbina in mnogoštevilni znanci in prijatelji. N. p. v m.!

(S Šmarne Gore) dné 5. januarja. Žalostno se zdi vernemu Slovincu, ako je zapuščena kaka božja pot. Zapuščena pa je božja pot po sodbi ljudstva tedaj, ako ni nobenega stanovitnega duhovnika ondi. Tako zapuščena je že več ko 2 leti božja pot na Šmarni Gori. Vkljub temu pa, da ni duhovnika ondi, se je vendar previdovala od fare iz Vodice, kamor spada Šmarna Gora, tako da je bila od Velike noči pa do Vseh Svetih redno vsako nedeljo jedna sv. maša ob 1/2 10. uri na gori, včasih še po dve. Tudi ob delavnikih so bile v tem času skoro redno sv. maše vsaki četrtek, pa tudi druge dneve so prihajali različni bližnji in daljni duhovniki maševat na to božjo pot. Tako je bilo preteklo leto branih 133 sv. maš na Šmarni Gori. Prva izmed teh je bila opravljena dné 16. februarja, zadnja pa dné 27. dec., na sv. Janeza Evangelista dan. Splošno smemo reči potemtakem, da so bile celo leto sv. maše na Šmarni Gori. Obhajancev je bilo celo leto 1534. Tako v duhovnem oziru ni bila nikakor zapuščena ta lepa božja pot. Pa tudi ljudje je niso zapustili. Šmarna Gora ima vedno dosti obiskovalcev, deloma prihajajo kot pobožni romarji, da opravijo tukaj svojo pobožnost in poprosijo Marijo pomoči v dušnih in telesnih potrebah, in teh je večina; deloma pa obiskujejo Šmarno Goro hribolazci, da si razvedrijo srce in si razveselijo oko nad lepim razgledom, ali pa, da si natrgajo prvih cvetic, katere narava posebno na Šmarni Gori zgodaj nudi, ko ravnine še sneg pokriva. Teloh in žanjevec se že sedaj dobiva. Pregledujoč spominsko knjigo »slovenskega planinskega društva«, čudil sem se, kako pogosto nekateri gosposdije tega društva obiskujejo to Ljubljancanom jako priljubljeno goro. Še sedaj v zimskem času ni skoro dneva, da bi jeden ali drugi ne prišel gori iskat si razvedrila v lepi naravi. Pa tudi za pokrepčilo je preskrbljeno, ker je sedaj ondotna gostilna v boljših rokah in je vsaki čas dobiti jedila in dobre, zanesljive vinske kapljice. A to ni zadosti za romarja. Duhovnika pogreša. Kaj je le božja pot brez sv. maše? Po duhovniku kliče Šmarna Gora, duhovnika si prosi Marija! Ljubi Bog, pripelji kmalu stanovitnega duhovnika na Šmarno Goro! — Ker je pot na Šmarno Goro precej strma, izrazili so že nekateri romarji željo, naj bi se izpeljala na goro bolj zložna pot, ki bi morda tudi služila za vožnjo pot. Marsikateri bogat romar bi pač kaj rad dal, ko bi se mogel s kočijo peljati na Šmarno Goro, ali pa kak kolesar, da bi se celó s kolesom lahko peljal gori. — Pisec teh vrst ima že načrt, kako bi se dala lahko izpeljati vozna pot iz Tacna na Šmarno Goro, ki bi imela največji strmec 5 m na 100 m daljave. Po nekaterih mestih pa še manj. Le denarja še manjka za izpeljavo. Kdor želi take poti, ki bo vrhu tega večinoma po senčnem logu izpeljana, naj pokaže dejansko svojo željo!

(Iz Vodice.) V naši fari je bilo preteklo leto rojenih 71 otrok, poročenih 19 parov in umrlo jih je 55. Izmed 43 previdenih bolnikov jih je umrlo le 15, to je približno ena tretjina, drugih 28 je okrevalo.

(Iz Starecerkve) pri Kočevji, 6. januarja: V proslavo papeževe bisernice je tukajšnje županstvo dalo mogočno streljati mej slovesno sv. mašo ter so vihrale mogočne zastave povodom tega slavlja. — Poročenih je bilo v minolem letu 11 parov, krščenih 61 otrok in umrlo jih je 48; mej umrlimi so bili trije v 87. letu, dva pa v 80. — Pohvalno je omeniti, da ni nobenega nezakonskega krščenca. — Naj še omenim, da imamo letos na tukajšnji štirirazrednici le poldnevni poduk, ki ga oskrbljujeta dve učiteljski moči; drugi dve imata namreč radi bolehnosti odpust bržkone za celo šolsko leto.

(Božičnica v velikovski »Narodni šoli«.) Poroča se nam: Velika soba Narodne šole v Št. Rupertu ob Velikovu napolnila se je dne 29. decembra l. l. z rodoljubnim občinstvom, ki je prihitelo od blizu in daleč, veselit se z otroci božičnice. Gnječa je bila huda, prostor mnogo premajhen. Prihiteli so vrli kmetje in stariši otrok iz bližnje okolice, počastili so nas pa tudi cenjeni gostje od dalje, zlasti iz Celovca. Bila je navzoča tudi nj. ekselencija baronica Pino in soproga okrajnega glavarja baronica Ott-ova. — Otroci so

obširni vsopred pod vodstvom č. šolskih sester rešili prav izborno. Vsak se je bil priučil svoji nalogi točno, da je šlo vse, petje, deklamacije in igre prav gladko. — V slovenskem jeziku je učenec K. Merčjak proslavljal božično drevo in se zahvaljeval blagim dobrotnikom. Nemški je na to učenec J. Kurat posebej zahvaljeval se baronicam Pino in Ott, ki sta za božičnico bili poslali lepih darov. — Učenci prvega razreda so kaj ljubko deklamovali šest pesmic in predstavljali malo igro »Otroci pri jaslicah«, katero je navlašč za našo božičnico priredil pesnik Bogdan. Na to so sledile deklamacije učencev drugega razreda (pet pesmij) in igra večjih učencev: »Kjer je največja sila, je božja roka najbolj mila.« Med omenjenimi točkami se je vrstilo petje. ob koncu pa je sledilo novoletno voščilo učencev dobrotnikom. — Po končanem vsopred se je oglašil vrli narodni kmet T. Cikulnik p. d. Škrjanc in se z iskrenimi besedami zahvaljeval čast. šolskim sestram za ogromni trud, ki ga imajo z deč, slavni družbi sv. Cirila in Metoda, ki nam je dala šolo, in preč, gospodu župniku Treiberju za premnoge skrbi, ki jih ima za šolo. — Radostno so zapuščali odraščeni sobano, saj so videli ter se na novo prepričali, kako lep sad rodi narodna šola. Še bolj radostni pa so hiteli domov otroci, obdarovani z darovi, katere jim je naklonila požrtvovalnost iskrenih prijateljev in velikih dobrotnikov šole! Bog plati vsem, ki so s svojimi doneski pripomogli, da se je mogla vršiti lepa božičnica!

(Iz gornje Vipavske doline.) Že mesec je potekel, da je veleč. gosp. umir. župnik Peter Vartol zapustil Šent-Vid ter šel zdraviti se. — Ker ni bilo še nič omenjeno zahvale, se tukaj javno zahvalimo vsi dobro misleči iz Št. Vida, Poddrage in Lozice za dušne dobrote, ki smo jih prejeli ves čas njegovega bivanja v Šent-Vidu. — Koliko naukov smo slišali iz ust častitljivega zlatomašnika, tako potrebnih krajevnim in časovnim razmeram ljudstva: »Držimo se opominov in nasvetov sv. kat. cerkve, tudi ob volitvah!« — Koliko zgleda lepega je kazalo nam njegovo življenje, — — — Bog v nebesih najbolj ve — Stotero poplačaj mu ljubeznjivi Bog! — Čutimo dobro, da ga nimamo več v svoji sredini. — Manjka nam povrh še eno sv. opravilo v Št. Vidu ob nedeljah in praznikih. — Najtežje imajo Podražani, katerih nekateri morajo skozi Št. Vid hoditi na Lozice k jutranji službi Božji. — Omenjeno bi bilo tukaj, da bi bilo za Podrago samo in Št-Vid najboljše in najpravišnje, da bi bilo opravilo v Poddragi zjutraj, mesto ob 10., kakor je to nekaj let sem; v Št. Vidu pa kakor do zdaj ob desetih. — Tako bi se vsi vdeleževali z lahka sv. maše, eni zjutraj, eni pa ob desetih; in ne bi bilo potreba Podražanom in Št-Vidcem zjutraj v temi po ravno kar popravljeni, po slabo popravljeni cesti proti Lozicam tavati po blatu, da se je bati, da v blatu čevljev ne pusti. — Kdor je že hodil ali vozil se po dolgem vipavske doline, je videl ali pa zvedel, da je stara cesta od Šent-Vida do Razdrtega vodila drugje, kot sedaj — peljala je skozi vas Lozice. Sedaj je pa erarična cesta speljana tako, da gre po višini nad Lozicami. — Stara cesta skozi Lozice je ostala zapuščena — ni ga voznika več videti na cesti razven domačih; — ostala je cesta zapuščena pa tudi v drugem pomenu, namreč, da se je nihče več ni spomnil — globoki jarki ob cesti so se zasuli — in ob nalivih — hajdi voda po cesti — da jo je bilo treba gaziti. No, kakor mora vsaka malomarnost svoj konec imeti, tako se je tudi pri novem občinskem odboru resno pretresalo o tem, naj se cesta popravi na vsak način. Nekaj se je res popravljalo, a ker je vsak po svoje delal in le skrbel, da preje konča ukazano delo, se je mesto peska navozilo mnogo prsti, ki ob deževnem vremenu strašno blato povzroča. — Ker se čujejo v obče pritožbe nad takim popravljanjem ceste, bo obč. odbor Šent-Vid gotovo storil potrebne korake, da se cesta ne le razkoplje nekoliko, ampak po možnosti dobro popravi. — Sedaj po zimi, ko ni drugega dela tako nujnega, se najlaže to stori.

(Odškodnina) po novem kazensko-pravdnem redu znaša na Štajerskem za osebe, ki so obsojene na zapor, pri sodnih dvorih 26 kr., pri okr. sodiščih 44 1/2 kr.

(Nesreče v rudokopih.) Dne 31. dec. popoludne je v trboveljskem rudokopu tekač Fr. Holešek padel v 30 metrov globoko jamo ter mrtev

obležal. Isti dan je premog zasul Fr. Kodriča v Rožni Dolini. V Ljubnem pa sta se zadušila kopača Jak. Sedej in Mat. Leder.

(Gladstone,) slavni angleški državnik, je minolo sredo praznoval svoj 88. rojstveni dan.

(Najdražji časnik) je gotovo »Klondike Morning Post« v Dawson City v Ameriki. List stane na leto 900 gld., posamezna številka 18 gl., vrsta naznanil 150 gld. Treba pa pomisliti, da je to mesto šele nastalo, odkar so našli zlate rudnike, in da je težko dobiti najpotrebnejših stvari. Zgodilo se je že, da je marsikateri zlatokop umrl lakote s suhim zlatom v roki.

Društva.

(»Kršč.-socijalno železničarsko društvo v Ljubljani.) Vabilo k dné 9. januarija 1898. I. v dvorani »Katoliškega doma« na Turjaškem trgu vršečemu se družbinskemu večeru in božični petjem, vojaško godbo in srečkanjem. Iz posebne naklonjenosti sodeluje slov. delavsko pevsko društvo »Zvon«. Začetek ob sedmi uri zvečer. Vstopnina za društvenike 10 kr., njih rodine so vstopnine proste. Nedruštveniki plačajo 20 kr., družinske vstopnice veljajo 50 kr. Čisti dobiček namenjen je društvenemu podpornemu zakladu ter se preplačila hvaležno sprejemajo. — Darovani dobitki za srečkanje blagovolijo naj se oddati v prodajalnici gospoda Štefeta pred Škofijo ali pa pošiljati v restavracijo »Katoliškega doma« na Turjaškem trgu. Kršč. soc. železničarji ter vsi njih in kršč. socijalne ideje prijatelji vdeležite se tega prvega javnega zabavnega večera.

(Vabilo.) P. t. častitim društvenikom ima čast naznaniti odbor čitalnice ljubljanske, da se bodejo v pustu prirejale sledeče veselice: 1. Dne 8. januarija beseda z malim plesom. a) Melodrama »Pepelečica«, poslovenil gospod Gangl. Izvrše gospe in gospi. b) Samospev za tenor. Obe točki s spremljevanjem glasovira. 2. Dne 22. jan. plesni venček. 3. Dne 1. febr. »Vodnikov ples«. 4. Dne 19. febr. plesni venček. Vse veselice se vrše v veliki dvorani. Začetek vsakokrat ob 8. uri zvečer. Godba c. kr. 27. pešpolka. — Opomba. K »Vodnikovemu plesu« smejo p. t. člani upeljati tudi goste, ki se pa morajo predstaviti odborniku, vstopnina za goste velja: za jedno osebo 2 gld., za rodino treh ali več članov 5 gld. K mnogobrojnemu obisku teh veselici vabi uljudno

Čitalnice ljubljanske odbor.

(Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda.) Založnik teh vžigalic, g. veletržec Ivan Perdan v Ljubljani, je izročil zopet 100 gld. kot novoletno darilo družbi sv. Cirila in Metoda. Tu pač številke govore, da gospod založnik išče s svojim trudom v prvi vrsti koristiti prepotrebni družbi. V tem prizadevanju ga podpiraj slavno občinstvo s pridnim naročevanjem vžigalic, katere naj vedno na novo vžigajo med nami narodno zavest.

(Prostovoljno gasilno društvo v Št. Petru na Krasu) Vabilo na predpustno veselico v nedeljo dné 9. prosinca 1898 v prostorih g. Fr. Gržine v Št. Petru. Vspored: 1. Godba. 2. Petje. 3. Tombola. 4. Ples. — Pri plesu svira godba na lok. — Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr., za družino 50 kr. — Čisti dohodek je namenjen za poplačilo in popravilo orodja ter se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca decembra leta 1897 uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 829 strank 460.174 gl. 21 kr., 493 strank pa vzdignilo 196.354 gl. 53 kr., v zadnjem četrtletju 1897 dovolilo se je 139 prosilcem posojil na zemljišča v znesku 84.360 gld.

(Lenska podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu.) Vspored koncertu, katerega je priredila ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu v četrtek dne 6. januarija 1898 v redutni dvorani »Politeama Rossetti« (vhod Via Chiozza). — 1. Godba. — 2. Hugolin. Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, ženski četverošpev. 3. Godba. 4. V. G. Brož: »Proljetna pjesma«, za dva brača s spremljevanjem glasovira in karmonija. 5. Godba. 6. B. Abt: »Zastavenička«, ženski četverošpev. 7. Godba. 8. »Popolna žena«, veseloigra v jednem dejanju. 9. Godba. 10. Srečkanje za dobitke. — Vstopnina: Za vsako osebo 1 krono. Sedeži I. vrste 30 kr., II. vrste 20 kr. — Začetek točno ob 8 uri zvečer.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 7. januarija. Zastopniki mlado-češkega kluba poslanci Engel, Herold, Kaizl, Kramar in Pacak so došli danes na Dunaj. Obravnave z Gautschem so se pričele ob najmanjših.

Dunaj, 7. januarija. Položaj za desnico je še vedno ugoden. Pri konferencijah mej Gautschem in nemško-liberalnimi zastopniki iz Česke se je doseglo, kakor se govori, sporazumljenje v nekaterih točkah, toda ker se nemško-nacionalna stranka teh posvetovanj ni vdeleževala, nimajo odločilne važnosti. — Danes so došli zastopniki češkega naroda na Dunaj ter je z njimi pričel minister Gautsch svoja posvetovanja o istih točkah, o katerih se je poprej razgovarjal z Nemci. O konečnem rezultatu danes še ne morem sporočiti, a je toliko gotovo, da so Čehi pripravljeni dati Nemcem daleč segajoče koncesije ter da so se v tem smislu tudi izjavili nasproti Gautschu.

Dunaj, 7. januarija. Nemško-nacionalni deželni poslanci bodo v češkem deželnem zboru stavili predlog, da se češka kraljevina razdeli na češko in nemško ozemlje.

Dunaj, 7. januarija. Glavni vojaški nadzornik fzm. baron Schönfeld je nevarno zbolel. Včeraj so bolnika prevideli s sv. zakramenti. Cesar opetovano poizveduje o njegovem stanju.

Dunaj, 7. januarija. Glavni vojni nadzornik fzm. Schönfeld je umrl danes popoldne.

Dunaj, 7. januarija. Bivši ministerski predsednik grof Badeni je prišel danes na Dunaj, od koder se odpelje v Pariz.

Pulj, 7. jan. Namestnik grof Goess je dospel včeraj iz Trsta. Predstavili so se mu mej drugimi vsi načelniki političnih in avtonomnih oblastev.

Praga, 7. januarija. Nagli sod v Pragi na zahtevo Nemcev tudi še v prihodnje za nekaj časa ostane v veljavi, ker se sicer nemški deželni poslanci nečejo udeležiti zasedanja deželnega zbora.

Budjejevice, 7. jan. Državni poslanec knez Schwarzenberg je sklical tukaj shod svojih volilcev, katerih se je zbralo nad 3000. Priznal je, da je imel Badeni resno voljo vstreti opravičenim željam češkega naroda, ter mu zato izrekel iskreno zahvalo, obsojal

je obstrukcijo, vspodbujal vse češke stranke v teh kritičnih časih k jedinstvi ter povdarjal solidarnost desnice v parlamentu. Volilci so po shodu napravili velikanske ovacije svojemu poslancu.

Budimpešta, 7. januarija. Predloga o nagodbenem provizoriju je bila z glasovi liberalne večine danes vsprejeta tudi v drugem branju.

Belgrad, 7. januarija. Uradni list objavlja kraljevi ukaz o preosnovi srbske armade. Poveljnikom aktivnega vojaštva je imenovan razkralj Milan. — Skupščina se snide 11. februarja ter ob enem odgodi do 6. julija.

Rim, 7. januarija. Odbor odličnih veljakov Albancev je vložil prošnjo na italijansko zbornico, izražajoč željo, naj se glede Albanije določi isto stanje, kakor glede Krete.

Berolin, 7. jan. Angleška vlada je zelo nejevoljna zaradi nemških in ruskih pridobitev na Kitajskem ozemlju ter snuje tesno zvezo z Japonci, ki se tudi čutijo prikrajšane. Vozel, ki se je s tem zavozljal, je nevaren in mogoče je, da provzroči velikansko svetovno vojsko.

Berolin, 7. jan. Bismark je opasno zbolel vsled vodenice.

Havana, 7. januarija. Vstaši so napadli mesto Niquero pri Manzanilli. Govori se, da so jih vodili ameriški častniki.

Umrli so:

4. januarija. Jožef Klemenc, posestnika sin, 3 leta, Trnovske ulice 5, spondylitis. — Jera Bregar, tov. delavka, 40 let, Florjanske ulice 13, jetika. — Terezija Dornik, knjigovodje žena, 52 let, Marije Terezije cesta 6, plućnica. — Uršula Jevnikar, zidarja žena, 65 let, Poljanska cesta 45 plućni emphysem.

V bolnišnici:

1. januarija. Anton Vovk, gostač, 75 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
5	9. zvečer	741.5	-0.8	sr. sever	megla	0.0
6	7. zjutraj 2. popol.	740.4 739.4	0.3 2.4	sr. svzh. sr. szah.	oblačno "	
6	9. zvečer	739.2	0.0	sr. svzh.	megla	0.0
7	7. zjutraj 2. popol.	738.4 737.7	-1.4 5.3	sr. svzh. sr. jzah.	jasno oblačno	

Srednja temperatura srede -0.6°, za 2.1° nad normalom.
Srednja temperatura četrtka 0.9°, za 3.5° nad normalom.

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrška obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev. 674 63

Dunajska borza.

Dne 7. januarija.

Skupni državni dolg v notah	102	gld. 65	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	" 55	"
Avstrijska zlata renta 4%	121	" 55	"
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	102	" 85	"
Ogerska zlata renta 4%	121	" 15	"
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	" 65	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	946	" —	"
Kreditne delnice, 160 gld.	357	" —	"
London vista	120	" —	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	" 80	"
20 mark	11	" 75	"
20 frankov (napoleonidor)	9	" 53 1/2	"
Italijanski bankovci	45	" 45	"
C. kr. cekini	5	" 69	"

Dne 5. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159	gld. —	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160	" 50	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188	" —	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	" 25	"
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139	" 75	"
Dunavske vravnave srečke 5%	128	" —	"
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109	" —	"
Posojilo goriškega mesta	112	" 50	"
4% kranjsko deželno posojilo	98	" 50	"
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	" 50	"
Prioritetne obveznice državne železnice	225	" —	"
" " južne železnice 3%	184	" 50	"
" " južne železnice 5%	126	" 50	"
" " dolenskih železnic 4%	99	" 50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld. 25	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165	" —	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	" 50	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	25	" 50	"
Salmove srečke, 40 gld.	76	" —	"
St. Genois srečke, 40 gld.	79	" 25	"
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57	" —	"
Ljubljanske srečke	21	" 50	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161	" —	"
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3450	" —	"
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	433	" —	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	80	" —	"
Splošna avstrijska stavbinska družba	108	" —	"
Montanska družba avstr. plan.	142	" 25	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	189	" —	"
Papirnih rubljev 100	127	" 25	"

S 1. januarijem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVI. leto.

Avtentično
Brezplačni privržek

Naročuje se najprimerneje s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštah uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

oznanilo žrebjanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih oblagaj. „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega znamenke vseh izžrebanih srečk.

2 gld. 60
celoletna naročnina.